

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR“ ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET“ KÖZLÖNYE.

<p>Szerkesztői iroda: Megyeház. de intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.</p> <p>Kiadóhivatal: Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, fútoza 2 ik sz. a.</p>	<p>Megjelen: minden vasárnap.</p> <p>Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:</p> <p>Egy évre 5 frt — kr. Félévre 2 „ 50 „ Negyedévre 1 „ 25 „</p>	<p>Hirdetési díj: háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.</p> <p>Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár. Nyilttér minden sor 10 kr.</p>
---	---	--

T. cz. előfizetőinkhez!

Ugy a fővárosi, mint a vidéki lapok — ugy mondva — kivétel nélkül kibocsátották már előfizetési felhívásaikat. Nekünk a lapunk multjára s jelenére való hivatkozás legyen előfizetési felhívásunk.

Ebben gyökeredző bizalommal kérjük lapunk barátainak támogatását.

Az előfizetési ár lapunk homlokán olvasható.

Az „Eperjesi Lapok“ kiadóhivatala.

A család.

Az ember természeténél fogva hirre, hatalomra, dicsőségre vágyik. De még a hir tetőpontján, dicsőségének zenithjén s hatalmának legkorlátlanabb élvezetében is azt találja, hogy mindez nagyon szép, nagyon jó, de legszebb és legjobb mégis az igazán boldogító otthon.

Es tény, hogy az otthon és a család az élet legnagyobb két kincse.

A család alphája és omegája mindannak, a mi az ittlétek czélt és ingert kölcsönöz s a fardalmakat és gondokat könnyebbé teszi.

A szülői háztól távoztván, tehetünk bármit: leghevesebb vágyunk s legmélyebb szenvedélyeink utóvégre is egy nőbe összpontosulnak, egy saját fészkekben, általunk nemzett gyermekek birásában kulminálnak. Ez irányban legnagyobb a mi komolyságunk és buzgalomunk.

A nőért, a család miatt otthagya az államférfi az államot, a művész ideálját, a tudós problémáit, még a fejedelmek is, ha a világ előtt bármily magas szempontból hangoztatják népek érdekeit, mégis tagadhatlan, hogy önképük megteremtésében nagyobb iparkodást fognak tanusítani, mint életük bármily más funkciójában.

A család öleiben nyugszik a boldogság. A leghiresebb ember is e boldogság nélkül csak fél-ember. Elhagyottan hal meg dicsőségének és diadalainak terhe alatt.

Sajátságos kéjzérlet is az, midőn az ember gyűgyögve apáuk mondatik. Csak ilyenkor érzi a

talpa alatt a biztos földet, mert hiszen minden egyéb tettehez ezer nyugtalanító kétely fér.

Minden ideál elpárolog. Csak a mi a családi életben megfogamzik, csak az virul tovább termékenyítő hatásával.

S ép azért két dolog van e földön, mely feltétlenül becsülendő: az otthon és a derek feleség.

Erő, önérték és nemes öntudat, csak ott fog uralkodhatni, hol e két dolog együtt van. S a hol egyikük hiányzik, ott az állam ingó alapon nyugszik. És az természetes.

A család ugyanis több mint az állam. Schoppenhauer igen találóan mondja, hogy az állam csak védelmi intézmény s a paradicsom a családban van.

Becsülni kell tehát ezen intézményt. Becsülje meg a férfi és a nő egyaránt. Mert bármily édes-k, bármily mámorító lehetnek ama gyönyörök, melyeket a családi kötelek feltétele és az erkölcsök labballaposa mellett az élvhajászó emberi természet élvez — mégis csak muló, a vér felpezsdülésétől függő élvezet azok, melyek után mulhatlanul beáll a morális katzenjammer.

A magyar nő birja ama köteleket, melyek őt imáadásra és ingerlésre, de egyúttal tiszteletre méltó alakká emeltek; a magyar nő tud lenni jó anya, hü feleség és hódító salonhölgy — maradjon is az mindenkorra, ő ne súlyedjen soha oda, hol csak az érzelmi gyönyör menti a súlyedt erkölcsöket.

Férfi alkotja a világtörténelmet, nő az erkölcsök történetét, a mely nő nem érti e történetet, az nem való sem feleségnek, sem anyának, sem igazi magyar nőnek!

Levelezés.

K i s S z e b e n, 1884. decz. 24.

Igéretemet beváltandó a Ribóssy József városunk polgármestere 50 éves hivataloskodásának emlékére f. hó 18-án megtartott „Jubileum“ lefolyásáról röviden a következőkben tudósítom.

Csütörtök vala azon nagy nap, a melyet városunk közönsége oly annyira várt — s mely napon már reggeli 8 órakor szokatlan sürgés-forgás volt észlelhető a városban és alig hogy a 9-et elütötte a toronyóra, megindult a díszmenet a városházáról a

mulattatónak és ügyesnek kellene lenni a társaságban. Érdekesb dolgok híján azt kérdeztem tőle (mi az ő . . . gről is beszélhettem másról?!), hogy talán éppen szomszédságomban szándékszik üzletet nyitni.

Azt felelte, hogy igen.

Nem akartam ostobának látszatni, de annyit mégis reméltem, hogy talán elmenteni fogja, hogy mivel kereskedik. Megkoczkáztattam a kérdést, hogy miként megy az üzlet?

— Hát csak úgy, úgy! felelé ő.

Erre azt feleltem neki, hogy majd benézünk vagy egyszer hozzá, s ha a firma kinyerte tetszésem, állandó kundschaftja leszek.

Az idegen biztosított, hogy árukészlete annyira kinyeri tetszésemet, hogy nem is lehetek el nélküle. — mert azt még soh' sem tapasztalta, hogy valaki, — a ki vele csak egyszer is üzleti összeköttetésben állott — őt a faképnél hagyta s más hivatásszerű kollégáját kereste volna föl.

Ez meglehetősen dicsékvölge volt mondva, hanem a ért az úri ember, — eltekintve a mindnyájukat jellemző alatomosság természetes kinyomatától. — egészen b-csületesnek nézett ki.

En ugyan nem tudom egész bizonyosan, hogy mikép történt, hanem lassacskán kölcsönösen belemelegedünk, mire a társalgás oly szabályosan neki indult, akár egy óramű.

Csevegtünk és ismét csak csevegtünk, — ha ő nem is annyira, de én annál inkább; — aztán neveltünk és ismét csak neveltünk, ha én nem is annyira, de ő annál inkább. Mindazonáltal az egész idő alatt megtartottam lélekjelenlétemet s jól kiszámított, velem született ravaszsággal minden figyelmemet reá irányoztam. Keményen folttettem magamban, hogy homályos feleteteinek dacára kipuhatólom az üzletét, foglalkozását illető titkot — s a nélkül, hogy kívánta volna, elhatároztam

rom. kath. templomba, hogy részt vegyen a „Hálaadás“ istentiszteleten, melylyel az ünnepély megnyitott.

A sz. misét Mazalik Ágoston esperes végezte teljes segédlettel, mi közben a helybeli daláregylet tagjai „Schubert“ „Hová, hová forduljak, ha banat éri lelkem“ miséjét énekelték szabatosau, teljes sikerrel.

A sz. mise végeztével a díszmenet visszament a városház nagytermébe, a hová rövid idő alatt a főispán, alispán, s a megyei főjegyző is megérkezett. Velök jött Eperjes s Kassa város polgármestere és Sárosmegye isk. tanfelügyelője, kik lelkes éljenzéssel fogadtattak.

Miután teljes számmal egybegyűltünk, Vittenberger Samu, mint ezen alkalomra kinevezett helyettes polgármester, röviden előadta összejövetelünk okát s bizottságot nevezett ki, mely hivatva volt: Ribóssy József polgármestert a díszgyűlésre meghívni.

Néhány perc alatt ő is bevonult lelkes éljenek között, melyeknek csillapultával a dalárda az „Üdvözlő“ dalt énekelte el, ezután pedig Mazalik Ágoston esperes-plébános lépett ki, hogy őszinte és bizalmas szavak kíséretében átadja neki azon serleget, melyet városunk polgársága ezen ünnepély emlékére csináltatott.

Ennek befejeztével következtek a testületek tisztelgésai. Legelőször a városi tanács s a városi képviselők küldöttsége tisztelgett, kiknek üdvözlőnatait Vittenberger Samu úr tolmácsolta lelkes beszédében; azután a 3 egyház küldöttségei tisztelgtek és pedig: a rom. kath. egyház nevében Mazalik Ágoston esperes-plébános, a két evangélimi egyház (német és tót) Strauch Béla, a német egyház lelkesze, az izr. egyház nevében pedig Rosenfeld Ignác üdvözlő a jubiláns. A helybeli katonai parancsnokság küldöttsége Winkler Ferencz es. k. őrnagy vezetése alatt a jubiláns lakásán tisztelgett. Azután jött a kir. járásbíró s az ügyvédi kar küldöttsége, a helybeli kegyesrendű társház küldöttsége Rappensberger Vilmos házfőnök vezetése alatt, ki lelkes és velős beszédet intézett az ünnepelthez, azután a helybeli községi népiskola tan-testülete tisztelgett, a midőn is Ringer Ferencz kis-szebeni tanító, tartott rövid szép beszédet. Legvégül a helybeli önk. tűzoltó-egylet küldöttsége

magam a saját helyzetem, állapotom — kifecsegni. Szándékomban vala őt egy fölötté ravasz cselofogással törbe ejteni. A magam üzletét, foglalkozását illetőleg szegről-vegre mindent elmondandom neki, úgy vélekedvén, hogy a bizalomnak e határtalan nyilvánulása által a nélkül, hogy sejtene a kelepcezt, megfellekedve magáról, ő feltárja előttem a saját foglalkozását.

— Fogadni mernék önnel uram, hogy el nem találja, mennyit kerestem be e télen s az utolsó tavasszal felolvasásaim által?

— Ezt magam is csak alig hiszem! . . . bizonyára nem, ha mindjárt életemet is vennék. Hanem azért tessék csak megengedni. . . megpróbálok. Talán kétezer dollárt? De még sem, ez sok volna! . . . tudom, hogy annyit be nem kereshetett! Hanem mondjunk 1700 dollárt.

— Hátha! . . . Jól tudtam, hogy el nem találja. Az én bevételeim, t. uram, melyeket tavasszal s e télen sepertem be felolvasásainkból, — 14750 dollárra rugnak. Mit szól hozzá?

— Valóban ez csodálatos. . . fölötté esodálatos! . . . Ezt okvetlen fel kell jegyeznem. S uraságod azt mondja, hogy ez még nem mind?

— Mind? . . . Hisz' a manóba is a harcztéri tudás négy hónapon keresztül, ide-oda, . . . körülbelül . . . na, mit szól hozzá, ha példának okáért azt mondom, hogy szintén jövedelmeztek amugy kerekaszamban, 8000 dollárt? . . .

— Uram Istenem! hát mi mást is mondhatnék, mint hogy jó magam szeretnék ily tenger nagy jövedelemmel birni. . . Nyolcezer dollár! . . . Ezt okvetlen fel kell jegyeznem. Igazán uram, nem merem föltenni, hogy még ezen kívül is volna jövedelme?

— Hahaha! . . . Őszintén megvallva, kegyed még csak jövedelmeim külvárosában van. Itt van pl. az egyik művem „A hiszékeny kisasszony“

TÁRCZA.

Hozzá.

Egy virágszál volt, mit tőled kaptam.
Bírom az ereklyét, bár nem él;
A midőn azt kebledről letépted,
Szép galambom, velem mi' tevel?

Szűz kebledben fakadó szerelmed
Tiszta képe volt-é e virág,
Mely nekem nőtt apólasod mellett
S melyről mit sem tud a rozsa világ?

Avagy értsem e hervadt virágból,
Hogy szerelmed egykor élt s nem él
S hogy szívem — hol emléked megőrzém, —
E szegény szív hasztalan remél?

Oh ne ölj meg; engedd, hogy viragod
Azt jelentse, hogy a tiszta szív,
Mely fölül egykor kacsódt letépte,
Kedvesedhez hervadásig hív!

Egy titokteljes látogatás.

Mark Twain után.

A mint legutóbb „nyugalomba helyeztem“ magam, a legelső eset, melylyel tudomást vettem esekélyiségemről, akként történt meg, hogy meglátogatott egy úri ember, ki „felbecsülő“-nek vallotta magát s azzal dicsékvék, hogy az Egyesült Államok departementjeivel, azok bevételeit illetőleg, benső összeköttetésben áll. Megjegyeztem, hogy oly üzletgről, mint a milyen az övé, eddigelé még egy makulat sem hallottam, de mindannak dacára igen örülök, hogy láthatom — s ha éppen úgy tetszik, méltotassék helyet foglalni. És ő helyet foglalt. Semmi különöset nem tudtam mondani, pedig éreztem, hogy ily állásu embernek beszédesnek

nyilvánítási tiszteletét Krausz István alparancsnok vezetésével.

Ezek után a helyettes polgármester rövid szavakkal berekesztette a diszgyűlést, mire a dalárda a „Szózatot” zendítette rá.

Pont 3 órakor volt a 70 terítékű társas-ebéd, mely a képzeltet legkedélyesebben folyt le; ebéd alatt pár sikerült jó toasztot hallottunk. A toasztok sorát a jubiláns kezdte meg. Felsőleges Királyunk s az uralkodó házra ürtívén poharát, utána Strauch Béla evang. lelkész az ünnepeltét éltette; Winkler Ferenc es. kir. őrnagy lelkes beszédében szintén az ünnepeltre emelvé poharát. Pilsny Antal a főispánt, Havrillay Sándor pedig az alispánt és megyei főjegyzőt éltette, ki viszont a polgármester urat köszöntö fel. Ezenkívül még számosan mondtak igen sikerült pohárköszöntőket, köztük Péczy Zsigmond alispán a rendezőbizottság, s Ribóssy Kálmán a polgárságra.

Este egyszerű fátylasmenet volt, mely után fogyni nem akaró jó kedv mellett reggeli 4 óráig folyt a táncz.

R.

Különfélék.

Tisztelt olvasóközönségünkhöz. Lapunk mai számával fejezzük be f. é. pályafutásunkat, miért is tisztelettel kérjük mindazon előfizetőinket, kik egy, vagy több évnegyedről hátrálékban vannak, hogy mihamarabb legyenek szivesek hátrálékaikat lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

Hymen. Czabaly Géza, rosokányi földbirtokos jegyet váltattott, megyénk egyik művelt s hájos leányával, Kohányi Hedvig kisasszonnyal. Örök boldogság kísérje e frigyét.

Karácsonyi ajándék. Rezső trónörökös felsőleges neje, Stefánia, mint a helybeli felsőbb leánynevelő intézet védnöke, — f. hó 22-én nevezett intézet növendékei számára karácsonyi ajándékkul számos apróságot s 400 frtot küldött. A kicsinyek öröme határtalan.

Királyi adomány. Király ő Felsőge a pillerpeklényi gör. kath. parochia felépítésére magánpénztárából 50 frtot utalványozott ki.

Csángóbiztos. Most már egész biztosan konstátálhatjuk, hogy Bornemissa Adam, a szekesői járás országgyűlési képviselője az alduai csángó telep kormánybiztosává nevezetett ki. A képviselő úr már be is adta az országháza elnökénél kérvényét, melyben egyévi szabadságidőt kér, hogy új hivatalát azonnal elfoglalhassa.

Kinevezés. A kassai kir. pénzügyigazgatóság Kvitkovszky Ignác díjtalan fogalmazó gyakornok-jelöltét az eperjesi kir. illetékszábszabási hivatalhoz díjtalan fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

Kinevezés. Fuhrmann István végzett joghallgatót, városunk szülöttét, a miskolci kir. törvényszék elnöke, az ottani kir. törvényszékhez díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Kinevezések. Pap Jenő az iglói vasuti állomáshoz pénztárnokká, Steuer István pedig a ruttkai állomáshoz tisztte nevezetett ki. Mindkettő városunk szülöttje.

Jegyváltás. A mint értesülünk D. B., soóvári főbányahivatali számszámegédtszít e napokban jegyet váltott. Üdvözlétünk!

Pulszky jubileum. Végleges megállapodás szerint, Pulszky Ferenc, megyénk nagy fiának 50 éves írói jubileuma december 30-án tartatik meg

melynek ára 3 dollár s 50 cent és 5 dollár közt váltakozik a szerint, hogy milyen a kötés. Tessék ide hallgatni. Ugy nézzen a szemembe, hogy az utolsó ötödét hónap alatt — nem is említve az ez előtti időt, — fentebb említett művemből 59 ezer példányt adtuk el. Ötvenkilenc ezeret! . . . Tessék csak elgondolni e borzasztó számot! Számítsunk átlag példányonként 4 dollárt. Ez körülbelül 400.000 dollárt tesz ki, édes uram, . . . s ennek a fele engem illet.

— Teremtő szent isten! . . . Szavamra, ezt is föl kell jegyeznem. Tizenégy-hét-öt-nyolcz-kétezer. A végösszeg — becsületekre mondom — körülbelül 213.000 dollárt tesz ki. Lehetséges volna-e ez?

— Teljesen lehetséges! S ha hiba van az összegben, akkor bizonyára keveset számítottunk. Ha csak valamiképp konyitok is a matematikához, úgy ez évi tiszta jövedelemem bizonyára megüti a 214.000 dollárt.

Beszélgésünk befejezte után az idegen felkelt s távozni készült. Kedélyem igen le volt hangolva, midőn láttam, hogy felfedezéseim talán eredmény nélkül maradnak, sőt arról is meg voltam győződve, hogy az idegen csodálkozást kifejező kitérőinek hízog volta következtében jövedelemem egy kissé tulságosan nagyító üvegen keresztül nézettem vele. Főlévesemben azonban kellemesen csalatkoztam, mert látogatóm az utolsó perczben egy ivet nyújtott át nekem, mely szerinte üzleti hirdetését tartalmazta, melyből üzletét illetőleg mindent megtudhatok, — udvariasan kijelentvén, hogy szerencsésnek, sőt büszkének vallaná magát, ha egy ily óriási jövedelmű úri embert számíthatna kundschafjtjai közé. Elmondta, hogy ő ugyan mindig oly hiszemben volt, hogy a városban számos gazdag ember van, hanem ha arra került a sor, hogy az illetők vele üzleti összeköttetésbe léptek, reudesen oda lyukadt ki a dolog, hogy

Budapesten. Délután 5 órakor az akadémiában az embertani és régészeti társulat tart d szűlést, melyen az összes tudományos és irodalmi társulatok, továbbá egyesületek és testületek üdvözölő küldetéssekkel vesznek részt. Az ülés után 7 $\frac{1}{2}$ órakor lesz az írók és művészek társaságának lakomája. Ekkor adják át a társaság díszfeliratát, melyet az összes tagok aláírnak.

Jubileum. Házi ezredünk fennállásának 25 éves évfordulója a jövő év február hó 2-án lesz, mely alkalommal körülbelül ünnepélyesen üli meg a nagy napot a tisztikar.

Az „**eperjesi dalgyűlet**” kebelében legújabbban zenekar alakult. Az egyletnek új jegyzőjévé, miután Debrő Mihály leköszönt, Dobránszky J. választott meg.

Sylvester estély. A sárosmegyei jótékony nőegylet által Sylvester estén a városi nagyteremben az árvaház javára estély fog rendeztetni. A mint tudjuk ez estélyek — a mulatságok s balok krónikájában igen jó hírnévek örvendnek, — s így egy csöpp okunk sincs a kételkedésnek, hogy ez évben is pompásan sikerül e mulatság s látogatója annál több lesz, a mennyiben a czél egyike a legnemesebbeknek.

Műkedvelői előadás. Jövő évi január hó 10-én az „Eperjesi Széchenyi-kör” Duka Róbert úr rendezése mellett ismét műkedvelői színi előadást rendez, mely alkalommal Berezik Árpádnak „Nézd meg az anyját” című szellemes vígjátéka kerül színi. Műkedvelőink oly jó hírnévek örvendnek, hogy alapos okunk van hinni, hogy az előadás varaközön felül jól fog sikerülni.

Tiszti zeneestély. Házi ezredünk tisztikara f. hó 20-án tánczezzel egybekötött tánczestélyt rendezett, a mely igen szépen sikerült. Megnyitónál az ezred zenekara Weber „Bívós vadász”-ának nyitányát játszta el, mely után Windt Arthur egy éves önkényes szabatos technikával adta elő zongorán Chopin egyik gyönyörű „Polonaise”-jét — a zenekar kíséretében. A műsoron czitherajáték is volt. Hauser, Thén és Wesseli urak igen ügyesen pengették a nálunk szokatlan, de kellemes zenéjű hangszert. Játékukat, melyet Ruszth főhadnagy úr gitár-játéka egészített ki, a közönség megismételtette. Maléckiné úrhölgy egy igen sikerült humoros költeményt szavalt el a közönség zajs tetszése mellett Fekete László úr hegedűn Wienawskitól adott elő egy igen szép legendát művészi bravúrral; zongorán Kohout karmester úr kísérte. Különösen ki kell emelünk Neudeckerné úrhölgy énekét: „Mignon”-ból énekelte a „Keunst du das Land, wo die Citronen blüh’n” kezdetű szép románézet s egyaránt csengő, mint lágyan simuló hangjával a közönséget annyira elragadta, hogy még egy dalt kellett énekelnie. A közönség tetszéssel fogadta s megismételtette Ruszth főhadnagy úr tilinkó-játékát is. Záradekul Gounod hegedű, zongora és harmoniumra írt „Meditatio”-ja volt a műsoron, melyet Fekete László tiszthelyettes, Kohout karmester és Reuvers főhadnagy urak adtak elő teljes sikerrel. A fölötté élvezetes hangverseny után megeredt a táncz s a legkedvezőbb fesztelenség mellett reggeli 4 óráig tartott.

Az **árvák karácsonyfája.** A sárosmegyei jótékony nőegylet árvaházában f. hó 23-án tartották meg a karácsonya ünnepélyt. Városunk jótékony hölgyei majdnem teljes számban jelentek meg az ünnepen; ott voltak a többi közt: Berzeviczy Tivadarné (elnök), Kubinyi Albertné (alelnök), Krajzell Aurélné, Krajzell Jenőné, Lásztóky Lászlóné, Zsar-

alig volt annyijok, a miből megélhetnek, — és hogy igazán oly nagy ideje van már annak, a mióta egy valósággal gazdag embert látott szemtől szembe, hogy ilyenl beszél s kezeivel érintette, hogy alig bírja magát visszatartani attól, hogy engem meg ne öleljen, sőt igazán borzasztó szerencséjének tartaná, ha megengedném neki, hogy megölelhessen.

Ez nekem annyira megtetszett, hogy legkisebb ellenkezést se fejtettem ki, sőt megengedem a lágy szívű idegennek, hogy keblemre borúlva, ott egynehány megnyugtató könnyű potyogtathasson el. E jelenet után elváltunk egymástól.

Mihelyest eltávozott, felnyitottam az üzleti hirdetését. Ott álló perczig tanulmányoztam figyelmesen s aztán előkiáltottam a szakácsnémet.

— Fogj meg, mert tüstént elajulok! — kiáltam a belépő felé. — A kürtös fánkot Mari is forgathatja.

Ah! ha elgondolom, milyen gizember lehet az az idegen úri ember! Az ő „üzleti hirdetése” se több, se kevesebb nem volt, mint egy a d o b e v a l l á s i í v, melyben körülbelül 3-4 finom kicizfrázott íve hosszú sorkban voltak feltéve a privát viszonyaimat illető szemtelen kérdések, melyek, a mint észrevettem, oly kiszámított ravasz-sággal voltak kigondolva, hogy a világ legőregebb embere sem képzelhette el, hogy mit czéloznak tulajdonképen? . . . Kérdések továbbá, melyeknek az volt a feladatuk, hogy az ember jövedelmét a valónál négyeszer nagyobb quantumban vallassa be. Kibuvó lyukat kerestem, de nem találtam olyat. Az első kérdés épen olyan jól ráillett vagyoni viszonyaimra, mint az esernyő a hangya-fészék fölé!

„Kereskedése, üzlete avagy egyéb foglalkozása a mult évben mennyit jövedelmezett?” Es ezen kérdést 13 más, hasonlóan fufangos támogatta, melyek közül a legszerényebbek arra nézve kértek

noviczkyne, Semsey Adolfné, Horváth Ödönne, Szmoligovics Szilárdné, Hajtsch Lajosné, Jármy Béla, Kreesmárné, Nehrer Agostné, Oszvaldné, Kuzmik Samuné stb. Az árvákhoz Hörk József úr, az egylet titkára tartott igen szép, megható beszédet, mire az árvák énekeltek; azután Podbuzsnyák Mariska nevű árva szavalt tiszta magyarsággal. Mire az ajándékok Kuzmik Margit s Jenny úrhölgyek által a kicsinyek nem csekély öröme szétosztattak. A karácsonyi ajándékokhoz a többek közt hozzájárultak a Hellner család, ruhaneműekkel, a n.-sárosi múmalom pedig egy zsák liszttel. Mélyen megható volt látni a kicsinyek ártatlan örömet, melyet jótékony, derek hölgyeink szereztek nekik. Az árvaházban jelenleg 19 árva van, hanem mi erősen hisszük, hogy közönségünk melegebben s tömegesebben fogja pártolni az eddig kizárólag derek nőegyletünk által fentartott humanus intézményt, s akkor majd módjában lesz az árvaháznak több tehetetlen, elhagyott szegény árváink is hajékot adni.

Karácsony a leánynevelőintézetben. A Stefánia ő Felsőge által küldött ajándékokat s 400 frton vett tárgyakat a helybeli „Stefánia” felsőbb leánynevelő intézet növendékei között f. hó 24-én osztották ki. Volt öröm a kicsinyek közt — s nem egy kicsiny ajk foglalta imádságba a fenséges „Jézuska” nevét!

Az **eperjesi társadalmi-egylet** Kubinyi Albert elnöke alatt f. hó 26-án tartotta meg közgyűlését, melyen az igazgató választmány tagjai s az egylet tisztviselőinek megválasztását czélzó szavazási lapok beadattak; azonkívül szönyegre került a jövő évi költségelőirányzat s a mult évi számodások felülvizsgálatáról szóló jelentés. A bevételi tételek közt a tagsági díjakon kívül főbbek a kártyapénz, mely 1200 frt s a tekeasztaloktól befolyt összeg, mely 720 frtot teszen ki. Hátrálékos tag van mindössze 58, kik postautalványon szólítatnak fel hátrálékaik befizetésére, különben a tagok sorából kitűzöttenek.

Megyei nyugdíj. A megyei tisztviselő nyugdíjalapjának létesítése végre valahára a legutóbb megtartott közgyűlésen szótöbbséggel megszavaztatott s a nyugdíjalapjaul nemesi pénztárból e czélra 2000 forint s az egyenes adó után 2% jelöltet ki Szepesmegyében! Hát mi nálunk?

Színház. Minthogy egy belügyminiszteri rendelet értelmében azon színházgató, a ki az engedély elnyerésétől számított két hét alatt el nem foglalja állomását, újra kénytelen engedélyért folyamodni a városi hatósághoz, — Sághy Zsigmond, igazgatónál ugyanezen eset állt be, azonban igen valószínű, hogy városunk tanácsa az újabb engedélyt alig fogja megadni.

Korcsolyázó-egylet. Városunk korcsolyázó egylete kemény hideg időkben igen tarka kápet nyújt. A hölgyek különösen szeretettel üzik e testedző sportot s igen szép látványt nyújtanak a sima jég-táblán végig rohánó karesú alakjaikkal. Az egyletnek már diszes új csarnoka is van, mely valóságos nagyvárosi színezetet kölcsönöz a jégpályának.

Járdaügy. Sajnálattal kell bevallanunk, hogy nálunk már ez is az „ügyek” közé tartozik. Kénytelenek vagyunk felszólalni a szenvedő emberiség érdekében, mely járdánkon minden perczben nyakát törheti, — olyannyira lévén az sikos jégburokkal bevoava. Hát még a Klein-féle s a városház, úgy-szintén a „Stefánia” leánynevelő intézet előtti lejtők? valóságos istenkisértés rajtuk felkapaszkodni.

felvilágosítást, vajjon betöréses tolvajlás, utonállás, gyujtogatás, vagy egyéb titkos jövedelemforrásokból nem huztam-e olyan jövedelmet, mely a bevallási ív 1 ső kérdésének ellenében nem lett bevallva.

Világos volt, hogy az idegen borzasztó ostoba módon ütöttem fel engem, a menyiben hiúságomnak hizelegve arra vitt, hogy jövedelemem 214.000 dollárban vallottam be. Ebből törvény értelmében 1000 dollár adómentes volt, — nagy szerencsétlenségemben ez volt egyedüli vigaszom, mely mindazonáltal csak egy parányi csöppecskét képviselt a nagy Oceában! A törvénytazta ötszázalék mellett jövedelmi adó czímen netto 10.650 dollárt kellett fizetnem az államnak. (Szabad legyen azonban megjegyeznem, hogy e fizetés meg nem történt.)

Van nekem ugyanis egy igen gazdag ismerősöm, kinek háza palota, asztala lukullusi, kinek kiadásai óriásiak s a ki — a mint azt gyakran volt alkalmam észrevenni — mégis mint jövedelem nélküli állampolgár szerepel az adóbevallási iven. Fatális helyzetemben hozzá fordultam tanácsért. A jövedelemre vonatkozó ijesztő közléseket tudomásul vette, feltette pápaszemét, kezébe fogá a tollat — s én egy percz alatt koldús-szegény emberré lettem. Különben hát ez igen egyszerű dolog. Ő ugyanis a „levonások” rovatának kitöltésére fordítá legnagyobb figyelmet. „Állami, nemzeti s községi adómat”, „hajótörés, tüzvész stb. okozta károamat”, „ingatlanaim eladása által szenvedett veszteségemet”, — továbbá kiadásaimat a „házbérfizetés” s „reparaturák”-nál a képzeltet legmagasabb fokig csigázta el, felemlitvén még azt is, hogy mint az „Egyesült államok” volt pénzügyi hivatalnok, aztán mint gyalogsági és hajóhadí hadnagy — annak idejében már szintén basuján meg voltam adóztatva. E dolgok elősorolása a legesodálatosabb „levonások”-at eredményezték. Midőn készen volt, visszaadta a papírt, melyből

Intézkedhetnek az illetékes hatóság, hogy minden háztulajdonos bírság terhe alatt tartsa tisztán a háza előtti járdát; avagy, ha már ezt nehéz volna keresztül vinni, kötelezve legyen mindenki a háza előtti jeges járdát fűrészpör, vagy hamuval behinteni, jelképezvén ez által mély bánatát — a rendtelenségek fölött.

Fogyasztási-egylet. Soóvárt az ottani hivatalnokok s bányászok részvényekre fogyasztási-egyletet alakítottak.

Betöréses lopás. Pulszky Géza, földbirtokos úr, zsebfaivi magtárából a hó 14-en ismeretlen tettesek, — miután az ajtót feltörték, — mintegy 40 frt értékű élelmiszert tolvajlottak el. A tettesek nyomára eddigelé még nem jutottak.

Agyonszorítva. Palsa András, hradiszói lakos egy sejtő deszkát fuvarozott haza. A rossz úton azonban felfordult a szekere, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a kifordult deszka maga alá temette a fuvarost, ezt teljesen agyonszorította.

Lopás. Mohynán Janik József, Fekete György gazdának betörte a konyhaajtóját s onnan 20 liter aszalt szilvát s egy zsákot lopott el. A csendőrök azonban nyomára jöttek a tettesnek, ki most a dutyiban elmélkedik az aszalt szilva édes voltáról.

Templom-égés. A szuhai gör. kath. templom a hó elején éjjeli 11—12 óra közt kigyulladt s a bent levő tárgyakkal együtt földig porrá égett. A kár mintegy 2000 frtra tehető.

Nagy tűzvész. Varasdy Kumits Pál, feketepataki földbirtokosnak a T.-Hermány határában fekvő „Bruszné“ nevű pusztai majorja teljesen leégett. A kár 9300 frtot tesz ki. A felgyújtás gyanúja bizonyos Aladár August Ferenczre hárul, ki mint gépfűtő volt ott alkalmazásban, azonban rossz visellete miatt elboesáttatott. A gyanúsított gépfűtőt átszolgáltatták a hatóságnak.

Farkasok. A télnek e rémjei már nem csak Ung és Zemplénmegyében, hanem Szepesben s megyénkben is garázdálkodni kezdenek. Lengyelországból csaptak át a kiehézett, irgalmat nem ismerő csordák s Kuresin vidékét oly rettegésben tartják, hogy az ottani lakók alkonyat beálltával még házaikból sem mernek kilépni. Az utasoknak mindenestre éber figyelemmel kell lenniök, mert e kiehézett vadak a legveszedelmesebb utonállók közé tartoznak.

Visszavándorlók. A mult héten ismét 165 zempléni ember jött vissza Amerikából, úgylátszik, hogy ott most még rosszabbul folynak a dolgok, miut emitt mi nálunk. Nem kár-e a rémitő úti-költség, melyet itthon a kivándorlók hasznosabb célra is fordíthatnának? Az együgyűeken szöszereint beteljesült a közmondás, hogy „saját kárán tanul az ember!“

Koldusmesterség. Az utcái koldusok szemtelensége néha valósággal a türelmetlenségig megy. E napokban a felkültvárosban egy 13—14 éves leány állította meg a járókelőket, segélyt kérve állítólag beteg anyja részére, s ha valakitől kapott pár krajczárt, vigyorogva vonult egy kapu alá s megosztotta egy 15 éves síhederral. Tisztelt hajdu urak! A budapesti mihasznák, ha a „posztkiszlót“ nem találják is meg, de azért bekísérik a „vak kódist.“

Az egyéves önkénteseknek legújabb katonai parancs szerint egyleti összejövetelek s hason alkalmakkor nem szabad az egyenruhát viselniök.

A magyar gentry lapja a Szemle. A „Szemle“ megindításakor kijelentettük, hogy kizárólag legelő-

az első pillanatra megbizonyosodtam, hogy jóvedelmem a legutóbbi esztendőben csakis egyezerkét százötven dollárt tesz ki.

— Ezer dollár — mondá ő — a törvény értelmében adómentes. Most tehát nincs egyebet tenni valója, mint hogy megesküszik ezen okmány hitelességére s a 250 dollárnyi jóvedelmet megadóztatja.

(Mialatt ismerősöm e beszédet tartotta, kis fia, Vilmos, kipaklított a zsebéből egy kétdolláros bankótát — és én fogadni mernék, hogy ha valami idegen holnap látogatását teszi a kiesnél, ez jóvedelmét hamisan fogja bevallani.)

— Ön is ilyen módon számítja fel levonásait, ha a saját adóbevallási ívét tölti ki? kérdém tőle.

— Természetesen! . . . Hiszen ha ez a tizenegy „Levonások“ czime alá foglalt mentőrovat nem exisztálna, akkor minden áldott évben koldussá préselne az a gyűlölt, istentelen tyranus kormány adóprésével.

Ez az úri ember városunk szolid, becsületes férfiai sorában foglal helyet, kinek tiszta jelleméhez, kétest nem ismerő becsületéhez a legkisebb gyanu sem fér hozzá, miért is meghajoltam példája előtt. Elmentem az adóhivatalba s előbbi bevallásomat erősen megsírva, letettem az esküt a hazugság, csalás s hunczfutság egész légiójára, elannyira, hogy lelkemet valóságos decziméter vastagságú hamis esküburok borítá s hogy önbecsületesemet örökre elvesztém magam előtt.

De hát erről kár is beszélni? . . . Hiszen ép így cselekszik Amerikában minden évben ezer és ezer gazdag s büszke, tisztelt s befolyásos, becsületes egyen! Nekem bliktri az egész s én sem szégyenlem magamat. Ezentul csak a sok beszéd-től s ünnepléses keztyűktől fogok őrizkedni, nehogy bizonyos borzasztó szokásnak essem áldozatul!

kelőbb úri osztály számára szerkesztjük lapunkat oly czélból, hogy a magyar nemességnek a gentrynek érdekeit támogassuk első sorban. Reméljük, hogy a magyar gentrynek minden tagja méltányolja és előmozdítja törekvésünket. Társadalmi és irodalmi közleményeink érdekességét azzal növeljük, mindeme, valamint sport közleményeinket is a legelőkelőbb osztályok tagjainak tollából adjuk. Gazdasági rovatunkban pedig vállalat-terveket, eszméket és hasznos apróbb ismertetéseket adunk. Általános szemle és Nővilág rovatunkban csakis időszerű és érdekes eseményeket közlünk. Ezeket kivül a Szemle minden száma szép képet hoz. A Szemle a nemzeti öaalóság, az ősi erkölcsök, a hazafiai erények előmozdításának hirdetője kíván lenni. E czélok elérhetésének előmozdítását az igen tisztelt olvasók intelligensebb részéről várjuk. Reméljük, hogy a hazafiasan gondolkodó előkelőbb közönség e törekvésünket támogatni fogja, különösen ma, midőn annyira utalva vagyunk az összetartásra! A főrendiház reformkerdesében mi pendítettük meg először ama népszerű eszmét, hogy a megyebeli magyar nemesség válaszszon a főrendiházba egyegy követet életfogytiglan, kik mint ilyen főrendi tagok képviseljék a magyar gentryt a felsőházban. Eddig irtak a szemlébe: Balázs Sándor, — Bárcey N. — Baresay János, — Beniczky G. — gr. Bethlen N. — Buda Adam, — Chernel István — főt. Dvorzák János, — gr. Eszterházi Pál, — dr. Farkas Mihály, — Hanvay Zoltán, — Kállay A. — báró Kemény Béla, — dr. Koroda Pál, — Lakatos Károly, — gr. Majláth K. — gr. Migazzy Vilmos, — Majthényi László, — Mikszáth Kálmán, — báró Nyáry Gyula, — O. ezy Gyula, — Porzolt Kálmán, — dr. Prém József, — Reviczky Gy., — Szentiványi E., — L. i. gr. Teleky Sándor, — Vajda János, — ifj. báró Vay Miklós, — stb. A Szemle ¼ évre: 2 frt 50 kr., félévre 5 frt. A szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest Lövész utca 5. gr. Zichy Imre gr. Kreith Béla szerkesztő-kiadó.

CSARNOK.

Doktor Heidegger kísérlete.

Nathaniel Hawthorne „Twice-told tales“ czimű elbeszélés-gyűjteményéből.

Fordította: **Ladomérszky Gyula.**

(Vége.)

— Ugy, ugy, mondta Killigrew ezredes, ki egy szót sem hitt a doktor elbeszéléseiből, — és mily hatással lenne ez a fluidum az emberi testre nézve?

Arról meggyőződhetik ön saját maga kedves ezredes, — felelt doktor Heidegger, — és önök mindnyájan igen tiszteit barátaim, legyenek általam ezen csodálatos fluidum nevében üdvözölve, mely most arra van hivatva, hogy az önök ifjúságát visszaadja. A mi engem illet, az életben — mig aggkört értem — annyi mindenféle bajt ért, hogy nem nagy kedvet érek ismét ifjúvá lenni. Ez okból tehát, kegyes engedelmükkel — én majd csak a kísérlet pházisait fogom vizsgálni.

Mialatt a doktor beszélt, megtöltötte a négy pezsgős poharat az örök ifjúság forrásának vizével. Az a viz a poharakba töltve egy pillanatra habzó, fehéres színt öltött és pezsgett, aztan midőn kristály tisztává vált, a pohár fenekéről folyton apró buborékok szálltak fel, a melyek a felszínre szétpattanva, a pohár szélére, mint ezüst hab rakódtak le.

Miután az italnak szánt folyadék kellemes illatot árasztott, a doktor agg vendégei sem kételkedtek, hogy az szíverősítő, kellemes tulajdonsággal bír és habár fiatalító hatását illetőleg még most is esőkönyös kétkedésben maradtak, még sem idegenkedtek azt rögtön torkaikon leönteni. A doktor azonban megkérte őket, várának még egy percet.

— Mielőtt innának tisztelt barátaim, — mondá, — mielőtt önök másodsor is az ifjúsággal járó veszélyek élébe indulnának, nagyon jó lesz, ha önök az elmúlt élet tapasztalatainak segélyével, útmutató gyanánt némi szabályokat alkotnának a jövőre nézve. Gondolják meg, mily bűn és mily szégyen volna az önökre nézve, ha a tapasztalat utján szerzett előnyöket nem vére igánybe, a jelen korszak fiatal nemzedéke előtt, nem mint az igazi erény és nem mint a valódi bölcsesség mintaképei volnának!

Doktor Heidegger érdemes vendégei csak halk s elfojtott köhécseléssel válaszoltak. Oly nevetégesnek tűnt fel előttük az az eszme, hogy ők a jövőre nézve tévedni tudnának, miután tudatában voltak annak, hogy az elkövetett ballépést mindig a megbánás és a bűnhődés követi.

— Akkor hát igitanok, — szolt meghajólva a doktor, — nagyon örülök, hogy az egyéneket kísérletemhez olyan jól megválasztottam.

Reszkető kezekkel emelték ajkaikhoz a poharakat. Ugy néztek ki e pillanathon Heidegger vendégei, mintha soh'se tudták volna mi az ifjúság, mi az élvezet, mintha mindig aggok, mintha mindig megtört és kiaszott nyomorult teremtesek lettek volna, kik most meggyőződve ülnek a doktor asztala mellett s még annyi élettel sem bírnak testökben és szellemökben, hogy a kilátásba helyezett másod ifjulásuk eszméje őket kissé felelevenítse.

Ittak tehát az örök ifjúság forrásának vizéből és visszatették a kiürített poharakat az asztalra.

• Es lám — csaknem ugyanazon pillanatban egészen más — földéritő, vidám hangulat támadt a társaságban, hasonló ahhoz, midőn egy pár pohár nemes bor az arezokra verőfényes sugarakat támaszt. Az egészség gyenge pirja jelent meg hamuszürke arcaikon, mely szín nekik előbb oly halottias kinézést kölcsönzött. Egymásra néztek, s most már kezdtek hinni, hogy csakugyan valami varázserőnek kellett közreműködnie, hogy ama mély barázdákat, melyeket a kélelhetlen idő homlokaikra vésett volt — elegyengesse. Wycherly asszony hátra vágta főkötőjét, mert hisz csakugyan ugy tetszett neki, hogy ismét az ugynevezett „jó erőben levő asszony“-nyá lön.

— Adjon — adjon még abból a csodálatos vizből! — kiáltották valamennyien mohón s lelkesedve. — Kissé fiatalabbak lettünk, de még mindig nagyon öregek vagyunk! Hamar, — adjon még többet belőle!

— Türelem, türelem, — válaszolá doktor Heidegger, ki a kísérlet tüneményét philosophiai nyugalommal szemlélte. — Nagyon soká tartott, míg önök öregekké lettek, meg lehetnek tehát elégedve, ha egy felóra tartama alatt fognak ismét megifjálni.

E szavak után ismét megtöltötte a poharakat az ifjúság vizével, a melyből még elég maradt az üvegöblönyben; felével is meg lehetett volna a felvaros valamennyi vénességét unokáikhoz hasonlókká fiatalítani. A pezsgőbuborékok még fel sem szállhattak a fenekéről a viz felszínére, az orvos vendégei már is felragadták a poharakat és tartalmukat egy hajtással kiürítették.

Csalódás volt-e az?

Az ital még le sem folyhatott egészen torkaikon s az öregek testrendszerében már is csodálatos változás állt be. Szemeik kitisztultak s ragyogókká lettek, galambbősz fürtöiket sötét árny vette körül és — ime: az asztal körül három középkorú ur ült, és egy nő, ki alig haladta túl egy pár évvel rózsas ifjúsága szép pályáját.

— Kedves, drága özvegyem, mily bajos kegyed! — kiáltá Killigrew ezredes, szemeit Wycherly asszony arcára meresztve, melyről a vénység árnya mint a sötétség a pirkadó hajnal világotól oszlott szét.

A szép özvegy tudta azt még a régi idők-ből, hogy Killigrew ezredes bókjait nem igen szokta az igazság mérvesszőjén mérgetni, azért tehát felugrott s a tükörhöz szaladt. Nem mert betekinteni azt híven, hogy szemei egy vén asszony utálatos arcával fognak találkozni. Ezalatt a három ur azzal áltatta egymást, hogy az ifjúság vize részegítő tulajdonsággal bír, mert ők bizony nem hiszik, hogy derült jó kedvöket az élet terhetől való megszabadulás folytan nyerték, hanem azt csupán a viz okozta mámornak köszönhetik.

Mr. Gascoigne szelleme politikai eszmék felett terjeszkedett ki. Csak az a kérdés, vajjon ama eszmék a multat, a jelent vagy a jövőt illetik-e? Az nem volt oly könnyen meghatározható, mert hisz' ez eszméket ő már közel ötven év óta folyton csépele. De hogy felberzenkedett a jó ur! Különféle trázisokkal telt szájjal a patriotizmusról, a nemzeti dicsőségről és a népjogokról beszélt, majd valami — veszélyes bolondságot mormogott szomszédai fülebe oly ravaszkodó arccal, majd érthetetlen sottogással s oly elővigyázattal, hogy még saját lelkiismerete is alig tudhatott meg abból a bozasztóan fontos titokból valamit. Majd megint ki-mért hangsúlyozással s oly alázatos hangon beszélt, mintha legalább is királyi fülek hallgatták volna jól kifejelett érveit. Mig Gascoigne politizált, Killigrew ezredes ezalatt egy vidám bordal dudogtatott, zeukisérlet gyanánt két poharat összekocozintgatva, szemei pedig a szép özvegy jól megtermett alakját méregették. Az asztal másik oldalán Mr. Medbourne ült, dollár-örök centek számlálásába mélyedve, melyek órlási összeggé növe, mint „tisztá haszon“ fognak zsebébe vándorolni, ha egy különös, de igen nagyszerű terve sikerül. Az a nagyszerű terv pedig az volt: hogyan lehetne Keletindiat a legkönynyebben ellátni — jég-gel! Szerinte: a czehalakat az éjszaksarki jég-hegyek elé kell fogni, azok a legkönynyebben fognak a kívánt jeget rendelései helyére elszállítani.

Wycherly asszony pedig ezalatt még mindig a tükör előtt állt, saját képén tetszelegve. Mintha barátnéját — kit legjobban szeret a világon — üdvözölné s az előtt bókolna! Aztán szorosán a tükör üvegéhez vitte arcát, ama meggyőződés czéljából, ha vajjon az ismerős ráncok és az ugynevezett „szarkalábak“ eltűntek-e arcáról? Megvizsgálta, ha vajjon hajának fehér hava teljesen elolvadt-e? s ha vajjon a tiszteletreméltó kinézést kölcsönző főkötő minden veszély nélkül félre tehető-e? Minden ugy volt, a mint óhajította! Élénken, vidáman fordult meg s tánczlelépekkel lebegett vissza az asztalhoz.

— Kedves öreg doktorkám, — kiáltá, — kérem adjon még egy pohárral!

— Minden bizonynyal asszonyom, minden bizonynyal, — válaszolt udvariasan doktor Heidegger, — nézze csak, poharát már előre is tele töltöttem.

S csakugyan, a négy pohár ott állott az asztalkán színültig megtöltve ama csodálatos vízzel, melynek gyöngéd habja, mig csapongva és pezsgve a felszínre került, a gyémánt reszkető fényéhez hasonlított.

Közel volt az alkonyat, a szoba lassan-lassan, mindinkább sötétült; csupán a kristály-tiszta üveg-vázából szűrődött át szelíd, a hold sápatag világához hasonló fény és egyenletesen megvilágította a doktor tiszteletreméltó alakját négy vendégével együtt. Az öreg ur egy magas támlájú, művészileg díszített zsöllyében ült, teljes aggsága, tiszteletet gerjesztő arckifejezése Kronos-hoz hasonló külsőt kölcsönzött neki, kinek hatalma még soha — eltekintve e boldog társaságtól — korlátozva nem volt. Midőn mind a négyen a harmadik poharat is felhajtották, a doktor arcán titokteljes mosoly czikkázott át, a mely megborzasztotta őket; amde a másik pillanatban már lüktetett az ifjú élet folyama ereikben — most már ifjuságuk legszebb korszakát értek el! A bánat, a gondok minden szomorú következményeivel és a betegségekkel terhes vénség, csak mint egy szétfoszlott álom tűnt fel előttük, melyből ime: öröme derültek fel! A lélek friss zománcza, melyet — szerintük — oly korán elvesztettek, s a mi nélkül a világ s az élet egymást követő mindenféle eseményei csak mint valamely képtár lomtarában lévő kopott s elfakult festmények tűntek fel előttük — az ismét arcaikra hinté varázsfényét. Ők maguknak is úgy tetszettek, mintha egy újonnan alkotott világ-gyertemben újonnan teremtet lények lettek volna.

— Fiatalok vagyunk! Fiatalok vagyunk! — kiálták örömrivalgva.

Az örök ifjuság forrásának vize, miként az aggság színét, úgy most a középkor éles jellemvonásait is leolvastá arcaikról és őket mindnyájukat egymáshoz hasonlóvá tevő. Egy fiatalokból álló vig csoportot képeztek, kik legszebb éveik pezsgő örömeit élvezik.

Azonban örömkünek kifejezési módja egyszerre sajátos irányt vett. Ösztönszerűleg elkezdtek ama kor gyengeségeit és sajátosságait majmolni, a melynek — még csak rövid idő előtt is — áldozatai valának. Kacagták ódivatu öltözékeiket, a bő kabátokat, hosszú mellényeiket, az ifjusága teljes díszében pompázó bájos özvegy nagyanyai főkötőjét és bizar öltözékét. Egyik közülök végig bicegett a szobán, mint egy nagyapó, kinek lábait a podegra zsongorította össze, a másik pápaszemet tett fel orrara s úgy tett mintha a varázsló-könyv góth betűit olvasná, a harmadik komikus módon egy karszékre töpörödött össze és mindenképen azon igyekezett, hogy az őz Heidegger tiszteletreméltó magatartását utánozza. Aztán ismét örömrivalgásban törtek ki és a szobában fel s alá szaladgáltak, míg özvegy Wycherly asszony — ha ugyan egy üde és fiatal leány özvegynék nevezhető — szemében pajzán és hamiskás mosollyal az orvos karszéket tánczolta körül.

— Doktor! Kedves öreg barátunk, — kiáltá, — kelljen fel s tánczoljon velem! Erre aztán az

üdjönsült „fiatalok“ kórusban elkezdtek kacagni, mintha csak az a gondolat esiklandozta volna őket, hogy mily bolondosan nézne ki a doktorka, ha úgy tánczra kelne.

— Kérem, engedje meg, — felelé az őz orvos nyugodtan, — a köszvény győtri lábaimat, aztán az én tánczoló kedvemnek már rég' nyakát szegte az idő. Hanem ezen fiatal urak közül valamelyik, minden bizonynyal fog vállalkozni tánczosául.

— Tánczolj velem Clara! kiáltá Killigrew ezredes.

— Nem, nem! Velem fog tánczolni, vágott közbe lelkesülten Mr. Gascoigne.

— Nekem még ötven év előtt ígérte kezét, — ordította Mr. Medbourne.

Mindnyájan körül fogták a szép özvegyné. Az egyik megragadta mindkét kezét, ifjú hévvel, szenvedélyesen; a másik körülkarolta derekát és a harmadik hajfürteibe markolt bele, melyek az özvegyi főkötő alul, dúsan omlottak vállaira. Kipirulva, lihegre, küzdve, pirongatva és nevetve — miatt forró lehelete mindnyájuk arcát érinté — igyekezett a háromszoros ölelésből kibontakozni. Nem sikerült. Soha szebb s élénkebb képet nem nyújtottak még az elvárászló szépség küzdődjéért hevű ö vetélytársak — mint ezek.

Hanem különös esalódás, hogy és hogy nem — talán a boltozatos szoba sötétsége és a régi divatu kopott öltözetek okozták — a magas tükör csak három öszfejű és ráncos arczu nagyapónak alakjait adta vissza, kik levestéges módon egy sovány és utalatos kinézésű, vén anyóka miatt keltek birokra.

De hát ők fiatalok voltak. Szenvédeyeik fellobbanása bizonyítja azt. Az örülség felhevülve a leányos-özvegy kacérságától — ki kezét egyik lovagjának sem meg nem ígérte, sem meg nem tagadta — kezdte azok egymásra dühös és fenyegető pillantásokat vetni, s végre is, midőn a küzdőj kiosztása felett megállapodásra nem tudtak jutni, dühösen ragadták meg egymás nyakát s ugyancsak birkozva, neki mentek az asztalkának, az feldől és az üveg-váza ezer darabra tört össze. Az örök ifjuság forrásának drága vize, ragyogó folyamban ömlött széjjel a padozaton és megnedvesíté egy éppen ott vergődő pillangó szárnyait, ki a muló tavasszal elgyűlvé a földre hullott, s ime — ez a haldokló pillangó most vidám szárnylebbenéssel a légbe emelkedett s doktor Heidegger őz fejére bocsátkozott le.

— Ide, ide uraim — ide madame Wycherly, — kiáltá az orvos, igazán protestálnom kell az ilyen lárma ellen!

Azok pedig hirtelen megszüntek dulakodni. Csendesesen egy helyben állva maradtak és reszketek, mert úgy látszott nekik, mintha őket az idő napsugaras ifjuságukból a késő évek hideg és sötét

völgyébe hívta volna vissza. Tekinteteik Heidegger orvos arcát keresték, ki még mindig karszékeiben ült, a felszázados rózsát — melyet az összetört váza üvegeserepei közül szedett fel — kezében tartva. Intésére a esendháborítók ismét elfoglalták helyeiket, — szívesen tették, mert bár megfiatalodtak, de a küzdelemben jóeskm elfáradtak.

— Szegény rózsá! Sylviam kedves rózsája te, — rebegte doktor Heidegger és az alászálló nap utolsó sugarainak visszaverődő világánál búsan szemlélte a virágot. — Szegény rózsá! Úgy látszik, ismét elhervadni készülsz! S csakugyan úgy volt!

A társaság nem is mert rápillantani. A néhány perc előtt még oly friss és üde rózsá rohamosan kezdett hervadni, s kevés idő múlva ismét oly szárazzá s oly törékenynyé vált, minő akkor volt, midőn doktor Heidegger a váza éltető vizébe tette.

A doktor lerázta a virág leveleire tapadt néhány csappnyi nedvet.

— Most is csak úgy szeretem, mint harmatos, üde szépségében, — jegyezte meg a doktor, a hervadt rózsát fonnyadt ajkaihoz szorítá és mialatt beszélt, az új életre kapott pillangó nehézkes szárnyvergődéssel a légbe emelkedett a doktor fehér hajzatáról és aztán — élettelenül a padozatra hullott.

Csalódás volt az?

Csakugyan megtörténtek volna velők e csodálatos változások oly rövid idő tartama alatt és csakugyan öregekké lettek-e ismét, ott görnyedve az öreg Heidegger társaságában?

— Hát oly hamar lettünk ismét öregekké? — kiáltották fájdalmasan.

— Ugy van, öregekké lettek ismét. Az örök ifjuság forrásának vize csak oly muló hatással bír mint a bor. A delirium, melyet okozott tora tűnt. Igen! Önök ismét megvénültek!

Az irtózat érzetével — mely bizonyítja, hogy még nő volt — esapta össze kezeit arczán az özvegy és azt kívánta magának a sorstól, takarná be azt inkább a koporsó fedele, ha már tovább nem lehet szép.

— Igen barátim, önök ismét megvénültek, — mondta doktor Heidegger, — és látják, az ifjuság vize szétömlött a padozaton. Helyesen, én úgy sem adok rá semmit; mert habár annak forrása ajtom előtt fakadna is, én nem hajolnék le, hogy ajkaimmal érintsem — nem, és ha deliriuma hóuapok helyett évekig tartana! Ez a tanulság, a mit önök szolgáltattak nekem.

Hanem a doktor barátai rá sem hederítettek az ilyen tanulságra. Ők még abban a pillanatban elhatározták, hogy Floridába zárandokolnak és ott — minden reggel, délben és este részégekké isszák magukat — az örök ifjuság forrásának vizéből!

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**
Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

HIVATALOS ROVAT.

2953. tksz.

965 1—1

Hirdetmény.

A bártfai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gänger Rezi bártfai lakos végrehajtatónak Holiner Izsák richvaldi lakos végrehajtatást szenvedő elleni 146 firt 57 kr. tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtatási ügyében (a bártfai kir. jbiróság) területén lévő Richvald községben fekvő a richvaldi 47. sz. tjkönyvben foglalt $\frac{2}{16}$ urb. telekből és épületből álló ingatlanra az árverést 405 firt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi február hó 20. napján délelőtti 10 órakor Richvald községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 firt 50 kr. készpénzben, vagy az 1881. 60. t. ez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. ez. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Bártfán, 1884. november 26-án.

A bártfai kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Schleiminger,
kir. jbiró.

3061. tksz.

964 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A bártfai kir. jbiróság mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy bártfai takarékpénztár végrehajtatónak Landó Pinkasz zborói lakos végrehajtatást szenvedő elleni 120 firt tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtatási ügyében (a bártfai kir. jbiróság) területén lévő Zboró községben fekvő, a zborói 101 sz. tjkönyvben foglalt, $\frac{2}{8}$ urb. telekből, erdő és legelő illetményből és 144 ősz. sz. házból álló ingatlanra az árverést 350 firt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi február 26-án d. e. 10 órakor Zborón a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-a vagyis 35 firtot készpénzben, vagy az 1881. 60. t. ez. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §. kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. ez. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkönyvi hatóság. Bártfán, 1884. december hó 6-án.

SCHLEIMINGER,
kir. jbiró.

954. eln. szám.

Pályázat.

A vezetésem alatt álló kir. törvényszék és az annak területén létező — telekkönyvi hatósággal felruházott — bártfai és kisszebeni kir. járásbíróságoknál, a telekkönyvi átalakítási munkálatok foganatosítása végett, több — 1 firt 50 s legföljebb 1 firt 75 krral díjazandó — átalakító-ugyszinte 1 forint 20 esetleg 1 forint 30 krral díjazandó kiegészítő díj-nokok alkalmaztatása válván szükségessé, ezen állomások betöltésére nézve ezennel pályázat hirdetetik, s pályázni kívánók felhivatnak, miszerint sajátkezüleg írt — s életkorukat, a magyar és tót nyelvbeni teljes jártasságukat, a négy gimnásziális vagy reáltanoda esetleg polgári iskolai négy osztály bevégezését, s jelenlegi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal kellően felszerelt kérvényüket, **jövő 1885 évi január hó 10-ig** hozzám nyújtsák be.

Előny nyújtatik valamely más törvényszék területében működő telekkönyvi átalakítónak, s azoknak, kik a telekkönyvi intézmény szabályaiiban vagy a hazai törvényekben akár elméleti, akár gyakorlati ismeretüket kellőképp igazolják.

Kelt Eperjesen, 1884. december 19-én.

Köszeghy,

kir. törvényszéki h. elnök.

6552/1212. ksz.

963. 1—1

Hirdetmény.

Alolított városi tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az „Arany csillaghoz“ ezimzett városi épület felső emeleti összes lak- és azokhoz tartozó mellékhelyiségek **1885-ik évi február havától** kezdve bérbe fognak adni.

Miről a bérleti szándékozik azzal értesítetnek, hogy az ajánlati összeg 10 százalékaival ellátott ajánlatok legkésőbb **f. évi január hó 10-éig** a városi irodában nyújtandók be, s hogy a bérleti feltételek a v. számvevőségnél megtekinthetők.

Eperjes sz. kir. város gazd. tanácsa 1885. évi november hó 29-én tartott üléséből.

IV. év
M
háztartási
A
sadalom n
hogy a ta
rakozást n
tagja, a se
anyóka, eg
ügyi (házi
tetnek be
olvasóink;
hol egysze
talou. —
Előfizetése
A „Magyar
E szaklapna

B
Az alu
vizsgálat
Cawley é
pir-gyaráb
szivarkapá
idegen al
egészségne
találtak.
Bécsbe

HUSZONHATODIK ÉVFOLYAM!
Ingyen regény-melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.
ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS
2-2

Előfizetési felhívás

A „Gondúzó” szépirodalmi hetilapra.

Midőn előző negyedével lapunkat megindítottuk, programmunkban hangsúlyoztuk, hogy csak oly műveket fogunk közölni, melyek az olvasó szellemét emelik és nemesítik, igyekezni fogunk, hogy lapunk minden művelt magyar család nélkülözhetlen olvasmányává váljék és azt minden anya bátran adhassa serdülő leánya kezébe. Nem kimélve semmi költséget, nem rettenvén vissza semmiféle áldozattól, minden törekvésünket oda irányoztuk, hogy kiadott programmunkat híven teljesítsük és most egy évnegyed múlva bátran hivatkozhatunk rövid, de már is nyomorlagos múltunkra és önérettel terjeszhetjük elő eddig megjelent számaink tartalmát:

Regények: „Székely támad, Székely bánja” történeti regény P. Szathmáry Károlytól; „Az-ák” társadalmi regény Kazár Emiltől; „Palkó vltéz” humoros népregény Margitay Dezsőtől; „A paraszt gróf fia” Sziklay Jánostól; „Ki lesz az örökös?” Hartmann-Piontól. — Elbeszélések és rajzok: „A megfejtelt család” elbeszélés P. Szathmáry Károlytól; „Egy magyar ördög” regényes korrajz és „A club” események a megyei életből Mikszáth Kálmántól; „Karácsonyest a tengeren” igaz történet Balázs Sándortól; Azonkívül költemények: Komocsy Józseftől, Kiss Józseftől, Reviczky Gyulától, Levai Sándortól, Benedek Aladartól stb. stb.

E szerint munkatársaink az irodalomban jól ismert, tisztelt nevek, kiknek legnagyobb részével találkozunk a Kisfaludy- és Petőfi-társaság fölolvasó ülésein. A „Gondúzó” tehát az egyedüli szépirodalmi lap hazánkban, mely kivétel nélkül elsőrangú íróink által támogatva, ezéül tüzte ki magának, hogy bármely áldozatokkal is folytatni fogja az erköles és szellem nemesítésének magaslatos feladatát.

Az összes hazai sajtó nyilatkozata szerint a „Gondúzó” szépirodalmi hetilap elsődrendű eredeti regény-tartalmát, csinos kiállítását és olcsó árát tekintve, páratlanul áll irodalmunkban.

A „Gondúzó”-ben a család minden tagja megtalálja a maga olvasni valóját, mert a lelket és erkölcsöt nemesítő érdek-s regényeken kívül, helyet találnak az ismeretterjesztő közlések, a humor, elmésség és szórakoztató cikkek. A rózsaszín borítékban „A magyar gazdaszony” című állandó rovat a család, megfejtésére minden számban tetemes értékű jutalmat tűztünk ki.

Habár eddig a kezdet nehézségeivel kelle is küzdenünk, azért lausztatlanul fogunk arra törekedni, hogy a legjobb írókat egyesítve magunk körül, lapunkat a tökély legmagasabb fokára emeljük.

A „GONDÚZÓ” ujévi számában egyszerre három eredeti regényt kezdünk meg: Tolnay Lajostól „Az új főispán”, Vértessy Arnoldtól „Csári csári ur ö mltósága” és Margitay Dezsőtől „A végzet” címűeket. Azonkívül elbeszéléseket, humoreszk-eket, költeményeket és rajzokat a legkiválóbb hazai íróktól.

Rendületlenül meg fogunk maradni eddigi programmunk mellett és kérjük hazai irodalmunk pártolót, hogy a „Gondúzó” előfizetőinek sorába lépve, hazafias vállalatunk előmozdítását kegyeskedjenek, mert nem csupán 156 ivnyi eredeti regényt, beszélt, költeményt, e mellé nem csupán 25 ivnyi szórakoztató olvasmányt adunk évenként esekély 6 frt értékű előfizetőinknek, hanem megvalogatva, a legjobb írók legkiválóbb munkáinak tárházává igyekszünk tenni azt a 156 ivet, melyek bekötve 15 kötetet adnak és mindenkorra meg fogják tartani becsét, a 25 ivnyi borítékban pedig a vegyesek egész tarka világát igyekszünk egyesíteni.

A „GONDÚZÓ” megjelen minden vasárnap sűrűen nyomtatott három iven, félvnyi színes borítékkal.

Előfizetési ára: Egész évre 6 frt, fele évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Rendkívüli jutalom:

Hogy t. előfizetőinknek minden irányban kedveskedhessünk, elhatároztuk, hogy nem kimélve semmi költséget, e téren is a lehető legnagyobb áldozatot hozzuk és oly szerencsés helyzetben vagyunk, hogy hírneves hazánkia **Munkácsy Mihálynak**

„A BÚSBETYÁR”

című, kitűnő eredeti olajfestményét kizárólag előfizetőink számára sokszorosíthatjuk.

E kép aranyozott barok kerettel együtt 110 cm. széles, 84 cm. magas és azt előfizetőink esekély 6 frt árán megkaphatják. Budapestben kívül lakó előfizetőink ezenkívül 1 frt csomagolási díjat kell fizetniük.

E képet mindegyik előfizető — még a negyedéves is — azonnal megkaphatja, mihielyt az illető előfizetési összeget beküldi.

Matatványszámokat ingyen és bérmentve küldünk mindenkinek, kik eziránt alulirt kiadóhoz fordulnak.

Gyűjtőknek 10 előfizető után 1 tiszteletpéldányt adunk. — — — Az előfizetési összegek legezelszerűben posta utalványon küldendők a „Gondúzó” kiadóhivatalába: 966 2—1

Utánnyomat nem díjazatik.

Székely Aladár,

a „GONDÚZÓ” kiadó-tulajdonosa. Budapestben, VII. Dobuteza 14.

Bécsi tormás kolbász naponta friss.	1.12
Pesti „	1.10
Parizsi „	1.10
Dobreczeni „	1.25
Győri füstölt „	1.10
Kassai vagy Prágai sodar nyers „	1.25
„ fozve „	2.80
Füstölt marhahus „	1.35
Marhanyelv füstölt, nyers vagy fozve „	1.60
Szalámi magyar v. veronai „	2.50
Krakói kolbász „	1.60
Pörkölt szalóna „	1.25
Rózsa paprika 1/4, 1/2, 1/3 kiló dobozh „	2.00
Tarhonya „	2.50
Maccaroni „	3.00
Gardinette 1 láda „	10.00
Caviar friss dobozhban „	2.00
Ajónka sós gemtai „	2.50
Sardina! orosz páczolt „	2.40
„ olajban „	3.00
Ementhali sajt legfinomabb „	1.50
Groy „	1.00
Gorgonzola „	1.00
Roquefort „	3.00
Parmai régi olasz sajt „	2.20
Imperial vadóli „	2.40

Megrendelhető: Plesch H. kereskedő Budapestben. 922 20—8

J. REIF, Specialist, Wien,

Margarethenstrasse 7, im Bazar,

versendet diseret:

Gummi- und Fischblasen, nur echte Pariser, per Dutzend fl. 1, 2, 3, 4, feinste fl. 5.

Feinste Pariser Vorsichts-Schwämmchen, per Dutzend fl. 2—3 und fl. 4.

Suspensorium, fl. 1, 1.50, 2 und fl. 3 per Stück.

Ferner alle sonstigen Specialitäten für sanitäre Zwecke. 796 26—15

4344. szám.

Tölgy-épületfa eladás.

3—3

Közhirre tétetik, hogy az alóirt erdőhivatal helyiségében folyó évi december hó 22-én alatt részletezett tölgy-épületfa tömeg felsőbb jóváhagyás fentartása mellett zárt írásbeli ajánlatok után legtöbbet ígérőnek tövön az erdőn el fog adatni m. p.

a kakasfalvi erdőgondnokságból

mellmagasságban mérve:

8—24 cm. vastagságig mintegy 137 m³ á 3 frt 20 kr.

25—39 „ „ „ 856 „ „ 4 frt 41 kr.

40 „ „ „ 48 „ „ 5 frt 10 kr.

a keczerpekléni erdőgondnokságból:

25—39 cm. vastagságig mintegy 166 m³ á 2 frt 79 kr.

40 „ felül „ „ 412 „ „ 3 frt 31 kr.

Összesen 1619 m³.

Versenyezni óhajtók felhivatnak, miszerint a megfelelő 10%-nyi bántpénzzel ellátott s kellően felszerelt ajánlataikat a fent kitett helyen és napon *delelőtti 10 órára* nyujtsák be.

Az árverési és szerződési feltételek alóirt hivatalnál bár mikor megtekinthetők.

Szóvárótt, 1884. évi december hó 5-én.

Magy. kir. erdőhivatal.